

Latvijas Zinātņu akadēmija

LIELĀ MEDAĻA 2023

DR. PAULS STRADIŅŠ

**LZA ārzemju loceklis, fizikas zinātņu doktors,
LZA Lielā medaļa piešķirta par izciliem
sasniegumiem silīcija fotovoltaikas jomā un
ilgstošu lietišķu sadarbību ar Latvijas
zinātniekiem.**

Profesors Pauls Stradiņš ir viens no silīcija (Si) fotovoltaikas pamatlicējiem pasaulē, laika gaitā produktīvi strādājot dažādu valstu vadošajās zinātniskajās iestādēs un patentējot vairākas augstvērtīgas praktiskās izstrādes.

Pašreiz Pauls Stradiņš ir vadošais pētnieks un zinātnisko projektu vadītājs Si fotovoltaikas jomā Enerģiju zinātnes direktorātā Nacionālajā atjaunojamās enerģijas laboratorijā (National Renewable Energy Laboratory, NREL), Goldenā Kolorado štatā, ASV, kur galvenokārt tiek pētīti augstas efektivitātes fotovoltaiskie materiāli. Pētnieciskajā darbā tiek izmantota cietvielu fizikas teorija, analītiskā mikroskopija un modernās tehnoloģijas.

Pirms vairāk nekā 30 gadiem Pauls Stradiņš ieguva fizikas doktora grādu Latvijas Zinātņu akadēmijas Fizikas institūtā. Pēc tam viņš pavadīja piecus gadus Čikāgas Universitātē, ASV, kam sekoja vēl piecu gadu zinātniskais darbs Plāno kārtiņu Si fotoelementu laboratorijā Japānā (Thin-Film Si Solar Cells Superlab, AIST, Tsukuba, Japan). Šajā laikā Pauls Stradiņš ieguva atzinību zinātnieku aprindās.

Kopš 2002. gada Dr. Pauls Stradiņš strādā NREL un fokusējas uz Si pielietojumiem fotovoltaiķā un citās jomās (atmiņas ierīces, neitronu detektori). Viņš ir devis ieguldījumu amorfā Si plāno kārtiņu un nanodaļiņu izpētē. Pēdējos divos gados Pauls Stradiņš ir izveidojis jaunu Si pētniecības programmu NREL, fokusējoties uz augstas efektivitātes praktiskiem risinājumiem.

Pēc SCOPUS datiem Paulam Stradiņam ir 236 reģistrētas publikācijas ar Hirša indeksu 33, 5 patenti un iegūts augsts apbalvojums šajā jomā. Pauls Stradiņš Kolorādo Kalnrūpniecības koledžā (Colorado School of Mines) ieņem zinātniskā profesora amatu un lasa lekcijas studentiem nanotehnoloģijas jomā. Dr. Pauls Stradiņš ir aktīvs zinātnisko pasākumu organizators pasaules mērogā, kā arī Latvijā: viņš ir iesaistījies 2023. gada 27.–29. jūnijā gaidāmā V Pasaules latviešu zinātnieku kongresa Zinātniskās komitejas darbā.

Ārējās saites:

<https://www.nrel.gov/research/staff/pauls-stradins.html>

<https://physics.mines.edu/project/stradins-pauls/>

**LZA Lielā medaļa ir
augstākais apbalvojums,
ko akadēmija katru gadu
piešķir Latvijas un
ārvalstu zinātniekam par
izciliem radošiem
sasniegumiem.
Kandidātus apbalvošanai
ar LZA Lielo medaļu
iesaka LZA īstenie, goda
un ārzemju locekļi, LZA
nodaļas, rakstiski
iesniedzot motivētu
ierosinājumu un īsu
uzziņu par ieteicamo
kandidātu. Lēmumu par
apbalvošanu pieņem LZA
Senāts. LZA Lielo medaļu
tradicionāli pasniedz
rudens pilnsapulces laikā.
Apbalvojumu pirmo reizi
piešķīra 1993. gadā, līdz
šim ar to apbalvotas 60
izcilas personības.**

<https://www.lza.lv/par-mums/balvas>